

Carl XVI Gustaf: Jultal 1989

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1989

Plats

Stockholm

Kära svenskar hemma och utomlands, Ännu ett år är snart till ända och med det också ett decennium. Vi står på tröskeln till 1990-talet och har kanske större förhoppningar och förväntningar än vid ett vanligt årsskifte. Det är för mig en angelägen uppgift att, så här på randen till det nya året och i julens traditionsfulla tid, framföra en hälsning till svenskar, nära och fjärran. Julhelgen är en tid, då vi gärna är tillsammans i hem och i familj. De flesta av oss finns just nu i ett ombonat hem med julens alla ljus och glädjeämnen, omgivna av nära och kära. Vi samlas kring våra traditioner i en välbehövlig gemenskap efter slitsamt arbete och julbrådska. Till grund för vår samvaro finns julevangeliets glada budskap om händelserna i Betlehem för nästan 2000 år sedan. Men vi får inte, i vår varma trygghet, glömma bort att det finns många människor i vårt land och runt om i världen, som just nu saknar trygghet. Många lever i krig, i hungersnöd eller andra svårigheter. Det är vår plikt och skyldighet att såsom medmänniskor hjälpa vår nästa på de sätt vi förmår. Vi kan alla hjälpa i vår närhet. Även i välfärdslandet Sverige finns det människor, som har det svårt på olika sätt. De behöver stöd från någon som bryr sig om dem. De behöver vanlig mänsklig omtanke. Så här i julens tid blir den ensamme ännu mera ensam. Att bjuda hem en släkting, vän eller granne som saknar annan gemenskap, är en god gärning, som alla rår med och kan finna glädje i. I omvärlden har Sverige blivit känt för sin beredskap att hjälpa varhelst nöd och katastrofer uppstår. Genom FN och andra internationella organisationer har våra humanitära insatser kanaliserats till dem som vi hoppas bäst behöver dem. Folke Bernadotte och Dag Hammarskjöld är välkända exempel på svenskar, som engagerat sig och som dessutom offrat sina liv för andra. Den respekt vårt land åtnjuter för sådana insatser kan vi alla vara stolta över. Det är viktigt att vi även i framtiden finner vilja och resurser för hjälpinsatser där de behövs. Vi tillhör i mångas ögon de privilegierade i världssamfundet. I Sverige finns idag en alldeles speciell grupp människor som behöver stöd och tröst. Jag tänker då på dem som drabbats av hänsynslösa våldsbrott. Dagligen möts vi i massmedia av skrämmande rubriker och reportage om våldets framfart, inte minst i storstäderna. Det handlar

dessvärre ofta om ungdomar från trasiga familjeförhållanden, som i brist på annan sysselsättning och utan all respekt för människoliv, går till anfall mot oskyldiga tunnelbanepassagerare eller kvällsflanörer. Detta är en skrämmande utveckling som vi med alla medel måste stoppa. Våra politiker har här ett stort ansvar, och vi hoppas att de skall lyckas i sina försök att hitta en väg att hindra våldets frammarsch. Vi har alla en rättighet att få känna oss säkra i våra hem, på våra gator och torg. Vi måste också som föräldrar ta vårt ansvar. Jag skulle vilja säga att det är vår skyldighet det är ju våra barn det gäller. Vårt höga tempo i vardagslivet, på arbetsplatsen och i hemmet, gör att barnen kommer i kläm. Så låt 90-talet bli barnens decennium på så sätt att de får det stöd de behöver från sina föräldrar. Våra barn måste känna trygghet i tillvaron för att kunna utvecklas till de självständiga individer vi gärna vill se dem som. Men våra barns framtid är också i hög grad beroende av hur vi behandlar vår miljö. Kommande generationer får inte berövas rätten till rent vatten, ren luft, till en levande flora och fauna. För var dag som går blir medvetenheten om behovet av kraftfulla insatser för att rädda vår miljö större och större. Vi måste alla ta ett ökat ansvar för naturen. Här i Sverige har allmänhetens kunskap och engagemang avancerat snabbt under senare år. Viktiga resultat uppnås på förvånansvärt kort tid. Ett bra exempel är hur den allmänna opinionen har påskyndat en minskning av klor vid blekning av papper och hur folk i större utsträckning köper just oblekta pappersprodukter. Problemen är ännu stora – men inte oöverstigliga. Det viktigaste, näst efter insikten om problemens existens, är viljan till internationellt samarbete. Ett sådant finns på många plan, men det måste vidgas och stabiliseras. Sverige är en av pionjärerna på miljöområdet. Vi måste envetet fortsätta att föra ut vårt budskap och vara beredda att bistå, när vi blir kallade. Luft- och vattenföroreningar måste begränsas, innan växter, djur och människor hotas i grunden. Inte minst för miljöns skull är våra kontakter med det övriga Europa av stor betydelse. Luft och vatten känner ju inga geografiska gränser. Därför är det angeläget att vi, så många som möjligt, gör gemensam sak i vår bekämpning av allt som förstör vår natur. Vi kan var och en bidra bland annat genom att i hemmet ta vara på och sortera miljöfarligt avfall. Jag tillhör dem som ser på förändringarna i Europa med optimism och stora förhoppningar. Vi européer går in i 1990-talet under en utveckling vi aldrig kunde ana för bara några månader sedan. Begreppet Europa har fått en annan innebörd. Diskussionerna och rubrikerna handlar inte längre enbart om EFTA och EG utan också om det Europa, som vi finner bakom en numera uppbruten järnridå. Det har varit gripande att se och läsa om de scener, som utspelat sig när öst har mött väst. De mänskliga dimensionerna av en politisk och ekonomisk

utveckling har plötsligt kommit i förgrunden, och den har blivit mycket konkret. Europa befinner sig i ett ömtåligt skede. Situationen måste hanteras med varsamhet. Låt oss bara hoppas att det som sker blir till fördel för de enskilda människor som berörs. Vårt land har alltid stött kampen för fred, frihet och demokrati varhelst på jorden den förekommit. En viktig faktor i den politiska utvecklingen i Europa är naturligtvis supermakternas inbördes förhållande. Samarbetet mellan USA och Sovjetunionen har under det gångna året fortskridit och i många stycken varit positivt. De två ländernas ledare möttes nyligen utanför Malta, och deras samtal följdes med stort intresse av hela världen. Vårt hopp om ökad förståelse mellan länderna har åter fått näring, så även på detta område ser vi in i framtiden med förhoppningar om en positiv utveckling. För Drottningen och mig har det gångna året inneburit många och intressanta resor och besök. Vi har varit långt borta, som på statsbesök i Nya Zeeland och Jordanien. Men vi har också rest runt på olika platser i vårt eget land. Alla de mänskliga kontakter vi får på olika nivåer under dessa resor hjälper oss att forma en god uppfattning om vad Sverige betyder, hemma och i utlandet. Under resor ibland annat Storbritannien, Spanien och Västtyskland har jag ännu en gång fått påtagliga bevis för den ställning vår industri och vårt tekniska kunnande har runt om i världen. För ett land som Sverige, som i så hög grad är beroende av sin handel med utlandet, är detta värdefullt. Bakom våra framgångar finns många enskilda människor med starkt engagemang och stora kunskaper, såväl hemma som utomlands. Men vi får inte slå oss till ro och vila på våra lagrar. Hela tiden måste vi arbeta vidare på att öka vårt kunnande, i samarbetet med vår omvärld. Men det är inte enbart våra produkter som säljer utomlands. Vår kultur röner också intresse. Under sommaren fick Drottningen och jag möjlighet att besöka den världsberömda musikfestivalen i Savonlinna – eller Olofsborg – i Finland. Det svenska gästspelet av Kungliga Teatern fick ett varmt mottagande. Det fick också Operabaletten, när den dansade på olika platser i Spanien, bland annat i Madrid, i samband med en unik Sverigevecka. Man behöver inte resa utomlands för att upptäcka alla de hjul, som snurrar i det svenska samhället – trots mörka bud om motsatsen. Under våra resor kors och tvärs i vårt land möter Drottningen och jag en vilja till arbete och stolthet över hembygden, något som bådär mycket gott för framtiden. Jag ser fram emot 1990-talet med tillförsikt och vill nu avsluta med att önska Er alla en trivsam fortsättning på julhelgen liksom ett lyckosamt och Gott Nytt År. I denna önskan vet jag att hela min familj instämmer varmt.

Taggar

1980-tal, 1989, Högtidstal, Jultal, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1989>